

"DANSKEREN"
— is —
THE ONLY SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
"The United Danish Evang.
Luth. Ch. Soc."
and is published by
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Danskeren

"DANSKEREN"
er det eneste danske Blad i
Amerika, der udgaar
TO GANGE OM UGEN
udgivet af
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.
Prøvenummer sendes
frit paa Forlangende.

Nr. 80.

Blair, Nebr., Tirsdag den 8. Oktober 1912

21. Aarg.

Valgkampens Gang.

Alle Partifedere er jagtvinde.

Vi meddeler følgende efter "Literary Digest" af 5. Okt.
Præsident Taft forudsiges sit Valg, men de Adviser, som støtter ham, gør det ikke. Guvernør Wilson forudsiges aldeles intet, men den demokratiske Presse proklamerer ham som den næste Præsident. Harmoni bliver sig alene i den progressive Keiser, hvor Col. Roosevelt og de Adviser, der kæmper for ham, er enige om at forudsigge "a clean sweep" for de Progressive i November. Det vil ikke overraske nogen, som er kendt med Kampagne-Forordninger af de Stater, som er naaet til i tre kandidaters Dødsforretninger, er saa grundforskellige og ujævnelige, at derom de alle var korrekte, vilde det betyde Valget af tre Præsidenter i Stedet for een. Men ingen fremstående Valgkamp for hjerter Taft eller Roosevelt har endnu fremtjat en saa afsejende Anskuelse som Bryan, der erklærer: "Wilson og Marshall vil blio valgt i enhver Stat i Unionen!"

Det en Korrespondent, der fulgte med Roosevelt paa sin Tur, siger, at denne "var overbeviende tilfreds med sin Tur og mener, han vil se sig, fortæller han og siger: "Roosevelt er, som Roosevelt's Tog passerede igennem, spurgte jeg Mand af alle Parter, som var saaledes stille, at de kunde sende Stillingen nogenlunde i hver sin Stat, og hvad de sagde kan opsummeres saaledes:

1. I enhver af disse Stater undtagen Utah er Taft ude af Betragtning uden som et daarligt Nr. 3.
2. I de fleste af dem er Wilson den ledende.
3. I Stater, hvor La Follette er stærk, vil flere af La Follette-Mændene stemme for Wilson.
4. I andre Stater vil mange Taft-Mænd stemme for Wilson, og i enkelte Stater, f. Eks. Nebraska, vil væsentlig hele Taft-Følget stemme for den Demokratiske Kandidat.
5. Næsten alle disse Stater er normalt republikanske. Under nærværende Forhold, paalaaer alle, som jeg har spurgt, at den eneste Stat, der næsten sikkert vil stemme for Taft, er Utah; den eneste næsten sikre Stat for Roosevelt er California. Det erklæres, at i nogle af Staterne har Roosevelt en Chance, men at Taft ingen Chance har i noget af dem uden Utah til engang at blio Nr. 2.
6. De Progressive hindres i flere Stater ved at have opstillet egen "Bull Moose" Stats-Valgliste. Et stort Antal af "Bull Moosierne" ønsker at stemme for Roosevelt og alle-gode beholde deres gamle Partiforbindelse i Staten. I Staten Iowa har det saaledes berøvet det tredje Parti den mest indflydelsesrige Mand's Støtte, Senator Cummins, der vil stemme for Roosevelt, men kan ikke træde op imod Statens republikanske Valgliste.
7. I nogle Stater, som Arizona, hvor Roosevelt har personligt Kraap paa Bælgerens Talemægtighed og Stærklighed — det var ham, der gav Arizona Roosevelt Dømmingen — vil han saa mange demokratiske Stemmer. Som en almindelig Regel vil han dog drage de fleste Stemmer fra det republikanske Parti, og derfor denne Tingens Tilstand bedrøvelig, saa vil Splittelsen blandt Republikanerne give Wilson de fleste Stater, der er gennemrejst.
8. Almindelig talt er Landdistrikterne langt stærkere for Roosevelt end Storbjergene. Landbefolkningen synes

at være vilde begejstret for ham, og der er ingen Splid i Stemningen, som der er i de fleste af de Stater, der ellers tog godt imod ham.
9. I alle de Stater, som Wilson endnu ikke har besøgt, hævnes hans Kandidatur af Mangel paa Folks Kendskab til ham. De sender Taft og Roosevelt, men de har intet bestemt Begreb om Manden Wilson, og følgelig er der liden Begejstring for ham personlig.
10. Der er stærk Høvelse for Roosevelt personlig gennem hele Vesten, grundet paa det Faktum, at han er Manden, som forstaaer den Del af Landets Behov som ingen anden Politiker fra Østen gør. Alligevel vil de fleste Demokrater, som nærer denne Høvelse, stemme for Wilson af Partihensyn. Roosevelt har indlagt et stærkt Bud for disse Egnes Stemme ved atter og atter at gentage: "Det er paa Tide at jaa en Præsident, som kender den Irrigations-Græst fra en tør Farm og for hvem Alfalfa har mere end en nyttig Betydning, og Mængdens Svar har stede vist, at Studdet ramte."
11. Bull Moose-Bevægelsen hindres i mange Stater ved dens lokale Valglistes Svaghed. Roosevelt maa være opmærksom paa det, for han har gentagende peget paa Nominationen af Hiram Johnson og Oscar Straus som et Bevis for, hvad Partiet mener. Nominationer som Lodge i Washington eller Stevens i Iowa styrker ikke Valgledelsen. Roosevelt vilde have en langt bedre Chance, dersom han i hver af disse Stater havde en stærk Mand til at tage noget af Byrden fra hans Skuldre. Som det er, maa han bære hele Partiet, og derfor kan vinder, vil det væsentlig være det hans eget Arbejde. Undtagelser gør dog Mand som Tommer Lindsey i Colorado og Sam Johnson i California (der kunde nævnes adskillige flere).

12. I mange Stater, særlig i New Mexico, er det mærkbart de unge, der er for Roosevelt, medens de gamle holder sig til de gamle Partier.

Stifte i Des Moines.

Des Moines, Ia., 3. Okt. — Politimester Jenney udtalte i Gaar Eftermiddag en Ordre, der forbyder Transfer-Selskaberne at benytte specielle Politibetjente. I et ekstra Møde besluttede Byraadet, at de 2,761 Mænd, som havde faaet speciel Politimyndighed før 1. April 1912, da den nuværende Administration kom til Magten, stulde fratages denne Myndighed.

Stærkere vandt deres første Sejre i Gaar Eftermiddag, da et af de første Selskaber underkrev Union-kontrakten. Der er hidtil ikke forekommet nogen alvorlig Krampe af den offentlige Fred. Kulbrænerne holdt et Møde i Aftes for at afgøre, om de stulde strike, men kom ikke til Enighed. De skal holde et nyt Møde i Dag.

Mangel paa Høstarbejdere.

Studenter og Janger maa hjælpe.

Jargo, N. D., 4. Okt. — Næsten 1000 unge Mænd ved de forskellige Stoler i Jargo har faaet to Ugers ferie for at være med at redde den store Grøde, som endnu staaer ude paa Gruur af den langvarige Regn paa disse Kanter. Mange Medlemmer af Jargo Commercial Club vil selv gaa ud og hjælpe Farmerne i det Haab, at deres Eksempel vil lede andre til at gøre ligesaa over hele Staten. Der vil blive opstaaet store Plakater i Villingsbyerne, Chicago og i andre Byer i Mellemvesten med Opfordring til at være med i

Indhøstningen. Feriebørerne hjælper til at faa fat i Høstarbejdere.
Moorhead, Minn., 4. Okt. — Mange Farmerne i Clay County kom sidste Onsdag til Jænglet og bad pant om at faa Jangerne til Hjælp under Indhøstningen, da de stod rent fast af Mangel paa Høstarbejdere. Deres Begæring blev afslaaet. Ud paa Eftermiddagen underrettede et Dussin Farmerne Politimesteren om, at de maatte have Arbejdsfolk. De fortalte, at de ikke kunde faa Hjælp paa nogen anden Maade end gennem Politiet, og der var mange Udgangere i Jænglet. Politimesteren lovede at opfylde deres Begæring næste Dag. Vægnende Løfte har Politiet i Jargo givet.

Arizona vil "recall" Guvernøren.

Phoenix, Ariz., Okt. — Petitioner for "Recall" af Guvernør George W. Hunt er i disse Dage i Omløb i flere Countier. Guvernøren har selv været en varm Forbruger for den Grundlovsbestemmelse, som nu søges anvendt for at faa ham afsat. Utvivlsomt med hans Administration kommer særlig til Orde blandt Modstanderne af det saakaldte "honour system". De synes, som Guvernøren har drømt det vel vidt med Høvelsereformer og været altfor rundhaandet med at give Parole.

Freds-kongressen i Genf.

Morokko og Tripolis volder Uro.

Genf, Schweiz, 26. Sept. — Under det Møde, som den internationale Fredskongress, der er samlet her, holdt i Gaar, varttes der et saadant Møde, at en af Talerne saa sig nød til at forlade Talerstolen. Arrangeren til det ubehagelige Optrin var for det første nogle kristelige Bemærkninger, som Dr. Gobat, der er Præsident for det internationale Fredsbureau, som med om Tjilands Holdning i Marokko. De tyffe Delegerer rejste sig øjeblikkelig og nedlagde en kraftig Protest. Dr. Gobat saa sig nød til halvt at bede om Undskyldning og forklare, at han ikke havde til hensigt at paastaa, herved at den tyske Regering ej heller det tyffe Folk var ansvarlig for, at der var Krig. Den herfjende Chauvinisme i Europa var ansvarlig for Kriegen, sagde han.

Neutraltanterne for Den franske kristelige Fredsforening sagde, at noget af Skylden for Kriegen maatte lægges paa Frankrig for dets Indgriben i Forholdene i Marokko. Dette vakte atter Spektakel, og da de to Sider ikke kunde komme til Enighed blev Sagen henvist til en Komite, som skal forsøge at faa i Stand en Resolution, som alle kan samle sig om. Alle mindre Spektakel blev der, da Kriegen i Tripolis kom paa Tale. Taleren maatte forlade Talerstolen.

Dampskibsnotiser.

"Sellig Olav", der ankom til New York den 1. ds., vil atter afsejle derfra den 10. ds., og ventes da til Christiania den 20. Okt.
"C. F. Tietgen" er afsjlet fra Christiania med 756 Passagerer og ventes til New York i Dag. Skibet vil atter afsejle derfra den 17. ds., og ventes til Christiania den 27. ds.

Valgbidrag-Underføgelsen.

To interessante Bidner.

Den 3. ds. mod J. B. Morgan som Bidne for Underføgelseskomiteen. Han syntes at fortælle Komiteen meget ligefremt og aabent, hvad han havde bidraget til Valg-fondet forskellige Gange. Han sagde: "Den 24. Oktober 1904 bidrog jeg \$100,000 til den republikanske nationale Kampagne og den 1. Nov. \$50,000. Jeg tvivler ikke om, at de \$50,000 var til det saakaldte Harriman \$25,000 Bidrag. Jeg mener ikke, det var nogen Grænse; Komiteen vilde vist tage, hvad den kunde faa. I 1908 gav jeg \$30,000 til det republikanske Kampagnefond. — Jeg antager ikke, der nogen Sinde holdtes nogen større Konference af Intereserne.
Jeg har aldrig givet en eneste Subskription til noget Valg paa Løfte eller i Forventning om noget Belønning, og vi har aldrig faaet noget.
Jeg har intet givet til de Kampagner, som i Mar gif forud for Konventionerne". (Dermed bortvistes det Møde, at han tillige med Verdens havde bidraget Bevægelsen for at faa Roosevelt nomineret).

Den 4. ds. mod Roosevelt som Bidner for Komiteen. Han sagde i kortfattet følgende:

"Jeg ved intet om dette Archbold Bidrag. Corbellou fortalte mig, og Bliss sagde til Væb, at intet Standard Oil Bidrag var modtaget.
Jeg havde ingen Grund til at være fjendelig hent imod dem i Standard Oil Co.) dersom de adlyd Lovene, mere end en Politikbetjent har til at være imod en Mand, med mindre han overtræder Lovene.
Jeg mener, at Senatet har imide Senator Penrose ud paa den Tilfælde, han selv har gjort for denne Komite.
Dersom Siles og Bartoldt ikke kan bevise deres Paastand (at de Progressive henderede \$3,000,000 til Primærvælget), saa bør de bede om Undskyldning eller drives ud af offentlige Stillinger.
Mr. Crane har gjort en af de Ting, som efter min Mening har bidraget mere til Korruption i den fjuendne Tid end noget andet — bidraget til begge Sider af Valgkampen.
Dersom jeg blev Præsident igen, og Standard Oil eller noget andet Kompagni handlede saaledes, saa vilde jeg give det den afskysske Behandling igen.
Dersom jeg bliver valgt til Præsident, og Mr. Rockefeller eller nogen anden sniker at besøge mig, saa vil jeg tage imod ham; dersom jeg har noget at spørge ham om i forbindelse med den offentlige Tjeneste, saa vil jeg selv hende efter ham.
Der blev ikke talt eet Ord af Mr. Harriman eller af mig, som havde mindste Betydning til at samle Fond for den nationale Kampagne, men Harriman bad os om at hjælpe ham i Statskampagnen.
Brevene viser, at der ikke er en Træd af Sandhed i Mr. Harrimans "Statement".
Jeg har aldrig sagt, at Korporationer ikke har bidraget til det republikanske Parti".

Saa langt disse Vidnesbyrd, som Dagspresiden har meddelt dem. Vi fryder os ikke om at drage Slutninger derfra. Vidneforhøret er ikke endt, og vi har Tid at vente paa Komiteens Rapport.

Jorden rundt.

I Guvernementet Aitrafan er der i den sidste Tid forefaldet 53 Tilfælde af Pest, hvoraf 39 har medført Døden.

I Kiev, Rusland, nedlagdes forleden Grundstenen til et Mindesmærke for den nyrederede Ministerpræsident Stolypin. Det ifete paa Marsdagen for hans Død.

Overflyvning i Ungarn. Budapest, 22. September. Vyen Maramaros Sjigets Forskaber er paa Grund af Høvsande overflyvmede. Havnemolen er bortrevet af Strømmen.

Tsjon i Japan. Tokio, Japan, 26. Sept. En Tsjon gif over Japan om Aftenen den 22. September. Der var et stort Følgetag og der blev gjort stor Skade paa Ejendom. Nære 2500 forliste. Tsjon har været indstaaende isoleret siden den 22. September.

Ustiermændene protesterer. Rotterdam, 26. Sept. Ustiermændene havde i Gaar et frigerik Udseende, da 20,000 Drangemænd og Unionister kom sammen for at registrere deres Protest mod Some Mule. Det var ikke tilladt at bære Raaber; men de havde Trærister, som de demonstrerede med, som om de stulde være virkelige Afiler.

Jornærnes af en Folkehob. Lima, Peru, 26. Sept. Jhv. Præsident Augusto Leguia blev naaet af en raende Folkehob Tirsdag Aften, da han begav sig til sit hjem efter at have forladt Præsidentens Palads, som han havde overgivet til sin Efterfølger i Embedet, Guillelmo Billinghurst. De ifreg efter ham: "Du burde gaa i Jænglet og ikke hjem." Han maatte fligte til Universitetsklubben. Senere blev han ledsaget hjem af en Politistyrke.

Ådnøden i Tyskland. Berlin, 14. September. Til Morgenbladene meddes fra Dresden, at den første Sendning af dansk Rød, der er ankommen dertil i Gaar efter Kommunalraadets Bestilling, har vundet saa ubetalt Tilfredshed blandt Befolkningen, at den allerede nu er næsten udsolgt. Sendingen var paa 8000 Kilogram og er solgt mindst 15 Pf. billigere end det tyske Rød.

Flyvning København-Stocholm. Følge "Dagens Nyheter" er det lykkedes at tilvejebringe det Beløb, der er forordent for en Flyvning mellem København og Stocholm. Præmien bliver i gunstige Tilfælde 10,000 Kr. og ved en mindre velslykket Flyvning 6000 Kr. Der føres i Øjeblikket Forhandlinger om de nærmere Enkeltheder. Flyvningen kan ikke finde Sted før tidligt i næste Uge. Flyvekonkurrencen vil blive international.

Jordstølv i Sverrig. Grangesberg, 19. September. Et hastigt Jordstød mærkedes i Aftes her i Gagnen her omkring. Jordskælvet efterfulgtes af stærk underjordisk Larm. Røbler og andet Inventar i Huse- ne slittedes fra deres Plads. I Grangesberg troede man, at der var ifket en Ulykke i Gruberne, eller at en Dynamitexplosion var Grundten. Fra Kopparberg, Luddika og flere Steder meddeles, at Jordskælvet og saa mærkedes der.

Marconi uheldig. Spezia, Italien, 26. Sept. William Marconi, berømt for sit traadløse Telegrafsystem, kom til Skade i Gaar i et Automobil-uheld nær ved Borghetto. Hvor meget han kom til Skade, er endnu ikke helt bekendt. Han blev bragt hvd med et Saar oven for højre Øje og hans højre Kind, og den højre Del af Panden var stngt forlaaet. En Specialist i Øjen sygdomme, der undersøgte ham, sagde sideneferter, at han haabede, at Synsnerven var uskadt, hvilket han ikke kunde finde ud, før Høvelsen gav sig. Mr. Marconi led adskillig Smerte. Kong Victor Emmanuel har spurgt efter hans Befindende.

Ulykken som kom en Følge af, at han i en Sving paa Vejen førte sin Automobil mod en anden, som kom fra den modsatte Kant. Hans Suftru, som var med ham, kom uskadt fra det. Begge Automobilet væltede.

Drozcø og hans Folk benaades. Mexico City, 26. Sept. Præsident Madero og hans Kabinet gav i Gaar deres Samtykke til, at Krigs-Ministeren tilbød Pascual Drozcø's Folk Amnesti for derved at søge at faa en Ende paa Urolighederne, efter at de mange Senrettelser, som der var i Gaar, havde været i Stand til at knække Dyræret.

Madero medgav i Gaar i sit Forsøgen om en Bevægning paa 20,000,000 Pesos, at der var mindre end 30,000,000 Pesos tilbage i Skattekammeret.

Regeringen tror, at General Siginio af den regulære Hær nu staaer i Spidien for en betydelig Oprørsstyrke.

Washington, D. C., 26. Sept. — I officielle Kredse her gaar man ud fra, at Maderos Tilbud om Amnesti for Drozcø, hvis Styrke stadig vinder ind, afviser gode Resultater. Man tror, at Madero ved dette Tilbud har haft for Øje at famle Kræfterne om at knække Zapatistene.

Sina og Mongoliet. St. Petersborg, 22. September. Brevet, der er indløbet fra Charbin, bekræfter, at de kinesiske Tropper, der opererer mod Mongolerne, begaar de frygteligste Forbrydelser og hærker kaaner Kvinder eller Børn. Efter at have plyndret og afbrændt et mongolsk Kloster, dræbte Kineserne hele Befolkningen. I Omegnen af 2 andre sdelagte mongolske Kløstre har Kineserne dræbt flere Tusinde Mongoler, af hvilke mange blev brændt levende.

Musken, 22. September. Efter Ordre fra Regeringen i Peking er Operationerne mod Mongoliet standfede. Generalguvernøren har faaet Ordre til at genoptage Fredsforhandlingerne.

En alvorlig Situation i Finland. Berlin, 19. September. Til "Tageblatt" telegraferes fra St. Petersburg: I de sidste Dage er der opstaaet en skarp Konflikt mellem finske og russiske Myndigheder. Magistraterne i Wiborg og andre Byer har næmliq paa det bestemteste vagret sig ved at anvende Lovene om Regeretlige af finske og russiske Underaatter i Finland, der er vedtaget af Rigsdumaen og Rigstaadet, men blev forkastet af det finske Senat.

Konflikten fremfalder stærk Op-hidselse i Finland, da Regeringen i St. Petersburg har givet Ordre til at fangsle de Magistratsmedlemmænd, der modværdig sig Lovens Gennemførelse. Situationen synes meget alvorlig, da Forholdene er ens i en Række finske Byer.